

Information den 3. november 2017

Enhedslisten dyrker revolutionsromantik på fribillet

80 år efter Den Spanske Borgerkrig valfarter danske socialister igen til Barcelona. Ikke for at kæmpe for en folkevalgt republik – men for at heppe på nationalistiske separatister
I 1937 var Catalonien det vigtigste pilgrimsmål for militante socialister.

Provinsen var den stærkeste bastion for Spaniens socialistiske republik, der stod over for Francos fremrykkende styrker. Venstreorienterede rejsekammerater valfartede dertil for at indrullere sig i den antifascistiske kamp. Også prominente forfattere blev tiltrukket: Hemingway, Malraux, Orwell osv. – ja, Orwell skrev endda en bog, *Hyldest til Catalonien*, om, hvordan Barcelona i 1937 var tidens mest fantastiske socialistiske idélaboratorium.

Orwell hyldede kammeratskabet. Han beskrev den revolutionære gejst, og hvordan Barcelona var »en by, hvor arbejderklassen sad i sadlen«: Butikker var kollektiveret, anarkister havde magten, drikkepenge var forbudt, servile og ceremonielle talemåder som *señor* og *don* forsvandt. Han skrev om frivillige på »Lenin-kasernen«, der kun fik rudimentær militærtræning før ilddåben.

Også fra Danmark kom der 'spaniensfrivillige'. I dag har borte taget dem, men i 1980'erne kunne man endnu møde krigsveteranen 'Etbenede Tage' på Café Rosa i København. Som ung studerende lyttede jeg til den stadig rødglødende kommunistes bloddryppende historier, mens han forhørte sig om min klassebaggrund. Hans mishag blev vakt, da det gik op for ham, at min familie tilhørte borgerskabet, men han lovede at skåne os, når revolutionen kom, fordi min far var ingeniør – »dem bliver der brug for«.

I dag drages socialistiske rejsekammerater på ny af Catalonien. Men ak! I praksis for at levere støtte til en sag uden lighedstræk med den, deres forgængere ville gå i døden for. Hvor de spaniensfrivillige fra 1937 kastede deres kræfter ind for at værne om den folkevalgte republiks enhed mod fascisternes stormløb, drejer det sig for den socialistiske sags arvtagere i dag om at blåstempe en nationalistisk løsrivelse, der savner folkelig legitimitet – og hvis hovedkræfter hverken arbejder for solidaritet, kammeratskab eller social lighed.

Konkret drejer engagementet for enhedslisteordfører Pelle Dragsted sig om at legitimere en forfatningsstridig folkeafstemning ved at optræde som 'valgobservatør', indbudt af organet Diplocat, som har lokale rigmænd og catalanske arbejdsgiverforeninger blandt sine sponsorer.

Frigørelse fra social udligning

Vel støtter Cataloniens venstrefløjspartier ERC og CUP løsrivelse, men man skal ikke dykke dybt i catalonsk presse for at tage bestik af, hvor skumle kræfter der primært tegner uafhængighedssagen. Kommentator Boris Kagarlitsky taler om »de riges revolte«, og i en klumme påviser forfatteren Javier Cercas, hvordan de rigeste vælgere stemmer på CUP og ERC, men de fattigste på PP (eller andre partier, der er imod løsrivelse). Disse aspekter ser ikke ud til at være nærværende for Enhedslisten, hvis mere eller mindre forblommede sympati for flertallet i det nu opløste regionalparlament synes at overstråle al eftertanke.

De catalonske separatister animeres af uvilje over at betale til fattigere landsmænd. Deres frigørelse vil være frigørelse fra social udligning i forhold til fattigere regioner som f.eks. Andalusien. Catalonsk presse er fuld af racistiske udgydelser om de dovne spaniere, der nasser på de flittige cataloniere.

Som Jordi Pujol, engang leder af Puigdemonts parti, skrev: »Det andalusiske menneske er ikke et sammenhængende menneske, det er et anarkistisk menneske, et ødelagt menneske [...] et overordnet set ufærdigt menneske, der har sultet i hundredvis af år, og lever i en tilstand af uvidenhed og kulturel, mental og åndelig elendighed«.

Rundforvirring præger Enhedslisten i internationale anliggender. Nok har Dragsted taget afstand fra Maduro-regimets ødelæggelse af Venezuela, men listens latinamerikaudvalg sværmer videre for 'det 21. århundredes socialisme'. Hvorfor er et på papiret internationalistisk partis internationale mærkesager en sælsom selektion af nationalistiske separatismen? Kurdisk, catalansk og palæstinensisk selvbestemmelse er fint – men flamsk, lombardisk, ukrainsk og tibetansk suspekt ...

Vil Enhedslisten sende gesandter til støtte for Lega Nord? Og hvad med Republika Srpska, der planlægger løsrivelse fra Bosnien? Er listens observatører på vej for at fraternisere med resterne af Milosevics kommunistparti?

Niels Ivar Larsen er udlandsjournalist. Klummen er udtryk for skribentens egen holdning